

kancelarie rp

Kancelarie RP to nowa jakość w usługach prawniczych. Sieć prawna zrzesza dynamicznie rozwijające się, w pełni niezależne kancelarie ze wszystkich województw, a doświadczeni specjaliści udzielają kompleksowej pomocy prawnej.

ZMIANY

Łatwiej dochodzić roszczeń za naruszenie praw własności intelektualnej

W postępowaniu odrębnym w sprawach własności intelektualnej wprowadzono instrumenty prawne w zakresie postępowania dowodowego. Jest to m.in. wezwanie do udzielenia informacji.

ADRIANA PALCZEWSKA

Od 1 lipca 2020 r. obowiązują nowe przepisy kodeksu postępowania cywilnego, wprowadzające postępowanie odrębne w sprawach własności intelektualnej. Zmiany mają doprowadzić do większej specjalizacji sądów zajmujących się rozpoznawaniem tego typu spraw, przyspieszenia i poprawienia merytorycznej jakości ich rozpoznawania, a także ujednolicenia orzecznictwa w takich sprawach.

Katalog spraw

Do spraw z zakresu własności intelektualnej zakwalifikowano – co oczywiste – sprawy o ochronę praw autorskich i praw pokrewnych, praw własności przemysłowej i innych praw na dobrach niematerialnych. Sprawami własności intelektualnej w myśl znalezionych przepisów są również sprawy o zapobieganie i zwalczanie nieuczciwej konkurencji. W postępowaniu odrębnym rozpoznawane mają być także szczególne sprawy z zakresu dóbr osobistych. Dotyczy to spraw związanych z komercyjnym wykorzystaniem dobra osobistego (np. poprzez wykorzystanie wizerunku lub nazwiska osoby publicznej do reklamy towarów lub usług) oraz ochrony dóbr osobistych związanych z działalnością twórczą (naukową lub wynalazczą). Pozostałe sprawy dotyczące ochrony dóbr osobistych będą, jak dotychczas, rozpoznawane przez sądy cywilne w trybie zwykłym.

Wyspecjalizowane wydziały zajmujące się rozpoznawaniem spraw własności intelektualnej zostały utworzone w sądach okręgowych w Gdańsku, Lubli-

nie, Katowicach, Poznaniu i Warszawie. Sprawy uznane przez ustawodawcę za szczególnie skomplikowane – tj. dotyczące programów komputerowych, wynalazków, wzorów użytkowych, topografii układów scalonych, odmian roślin oraz tajemnic przedsiębiorstwa o charakterze technicznym – rozpoznaje Sąd Okręgowy w Warszawie jako sąd wyłączny właściwy. W drugiej instancji sprawy z zakresu własności intelektualnej będą rozstrzygane przez sądy apelacyjne w Poznaniu i Warszawie.

W przypadku sporów kompetencyjnych, decyzje co do właściwości podjęte przez sądy ds. własności intelektualnej są wiążące dla pozostałych sądów.

Nowe instrumenty

Na szczególną uwagę zasługują wprowadzone nowelizacją instrumenty prawne w zakresie postępowania dowodowego, tj. zabezpieczenie środka dowodowego, wyjawienie lub wydanie środka dowodowego oraz wezwanie do udzielenia informacji. Ogólnie rzecz biorąc, nowe instrumenty mają ułatwić powodowi uzyskanie informacji lub dowodów na poparcie twierdzeń pozwu w sytuacji, gdy nie jest on w stanie takich danych uzyskać samodzielnie.

Zabezpieczenie dowodu...

Zabezpieczenie środka dowodowego odbywa się w podobny sposób co zabezpieczenie roszczeń cywilnych. Sąd udziela takiego zabezpieczenia na wniosek złożony w toku postępowania lub przed jego wszczęciem.

ZDANIEM AUTORKI

Adriana Palczewska

radca prawny w kancelarii
Doktor Jerszyński Pietras
Adwokaci i Radcowie Prawni Sp.p.

Opisane regulacje mają szansę znacząco wpłynąć na skuteczność dochodzenia roszczeń związanych z naruszeniami praw własności intelektualnej oraz zasad uczciwej konkurencji. Dotychczas w tego typu postępowaniach powód miał ograniczone możliwości pozyskania informacji od naruszczonego. W konsekwencji utrudnione było wykazanie zarówno samego faktu naruszenia, jak i rozmiarów poniesionej szkody lub wysokości korzyści uzyskanych bezprawnie przez pozwanego. Ten stan rzeczy mogą zmienić nowe mechanizmy, które ułatwią powodowi nie tylko udowodnienie oznaczonych faktów, ale także poszukiwanie i ustalenie okoliczności istotnych dla sprawy.

Z oceną efektów nowelizacji oraz funkcjonowania nowych przepisów w praktyce trzeba będzie zaczekać do czasu, aż zaczną pojawiać się pierwsze rozstrzygnięcia postępowań prowadzonych w trybie odrębnym. W nowym trybie rozpoznawane są bowiem wyłącznie sprawy wszczęte po 1 lipca 2020 r. Od daty wejścia w życie nowelizacji wszczętych zostało łącznie 447 spraw z zakresu własności intelektualnej (z czego 43 w Sądzie Okręgowym w Gdańsku, 34 w Lublinie, 141 w Katowicach, 89 w Poznaniu i 140 w Warszawie).

Zabezpieczeniu może podlegać zarówno środek znajdujący się w posiadaniu pozwanego, jak i osób trzecich. Zabezpieczenie może polegać na odebraniu dokumentów, towarów lub materiałów, sporządzeniu opisu takich przedmiotów lub pobraniu ich próbek. Zabezpieczeniu w tym trybie podlegać będą głównie dokumenty i materiały potwierdzające, że pozwany naruszył prawa powoda. Chodzi o to, by potwierdzić cechy danego środka dowodowego, istniejące w dniu udzielenia zabezpieczenia, na wypadek gdyby w przyszłości doszło do ingerencji w treść lub zniszczenia tak zabezpieczonych dowodów.

Warunkiem udzielenia zabezpieczenia jest uprawdopodobnienie roszczenia oraz interesu prawnego w zabezpieczeniu. Uprawniony powinien więc wskazać, jaki istotny dla sprawy fakt chce wykazać danym środkiem dowodowym oraz wyjaśnić, dlaczego brak zabezpieczenia utrudni albo uniemożliwi wykazanie tego faktu.

Jeśli sąd udzieli zabezpieczenia, wykonaniem postanowienia zajmuje się komornik. By uniknąć ryzyka zniszczenia lub ukrycia zabezpieczonego środka dowodowego, obowiązany jest informowany o treści

postanowienia dopiero w chwili rozpoczęcia jego wykonania przez komornika i wówczas może zaskarżyć postanowienie bezpośrednio do sądu II instancji. Z kolei powód uzyskuje dostęp do zabezpieczonego środka dowodowego dopiero po uprzednim wyjawieniu się postanowienia o zabezpieczeniu, na zasadach określonych przez sąd (który może np. zakazać utrwalania lub kopiowania środka dowodowego).

... jego wyjawienie lub wydanie

Wyjawienie lub wydanie środka dowodowego może natomiast nastąpić w toku postępowania i dotyczy środków dowodowych, którymi dysponuje pozwany – np. dokumentów bankowych, finansowych lub handlowych. Głównym celem tej instytucji jest pozyskanie materiałów, o których istnieniu powód wie, a których nie da się pozyskać w inny sposób niż od pozwanego.

Warunkiem uwzględnienia wniosku powoda o wyjawienie dowodów jest uprawdopodobnienie roszczenia dochodzonego w sprawie.

Uwzględniając wniosek powoda, sąd określa termin wyjawienia środka dowodowego i zasady zapoznawania się z nim. Postanowienie dotyczące wydania środka dowodowego wykonuje komornik, stosując odpowiednio przepisy o postępowaniu egzekucyjnym. Co istotne, jeżeli pozwany – wbrew treści postanowienia – odmówi wydania środka dowodowego lub go zniszczy, sąd może uznać za ustalone fakty, które miały zostać stwierdzone na podstawie środka dowodowego.

go podlegającego wydaniu, a także obciążyć pozwanego kosztami postępowania niezależnie od wyniku sprawy.

Pochodzenie i dystrybucja

Z kolei wezwanie do udzielenia informacji służy pozyskaniu danych o pochodzeniu i sieciach dystrybucji towarów lub usług. Chodzi o informacje niezbędne do dochodzenia roszczenia – np. dane o ilości wyprodukowanych produktów oznaczonych określonym znakiem towarowym, wolumen ich sprzedaży, osiągnięte przychody producenta itp.

Do udzielenia informacji sąd może zobowiązać zarówno pozwanego, jak i osoby trzecie będące dysponentami powyższych informacji. Niezastosowanie się do postanowienia sądu może skutkować nałożeniem grzywny lub obowiązku zapłaty określonej sumy pieniężnej na rzecz uprawnionego, w trybie przepisów o egzekucji świadczeń niezastępowalnych.

Ze stosownym wnioskiem można wystąpić także przed wszczęciem postępowania o naruszenie. W takim przypadku postępowanie powinno zostać wszczęte w ciągu miesiąca od wykonania postanowienia wzywającego do udostępnienia informacji. Jeśli powód (uprawniony) tego terminu nie dotrzyma, odpowiada względem zobowiązanego za szkodę wynikającą z udostępnienia informacji. Takie rozwiązanie ma zabezpieczać przed praktyką pozyskiwania danych handlowych nie w celu dochodzenia własnych naruszonych interesów, ale np. w celu uzyskania przewagi gospodarczej nad konkurentem. /©